

*Hitlerova pomsta,
„návrat silných
božstev“ a vzkříšení
Západu*

Autor: James Kirkpatrick

Kniha Russella Ronalda Rena *Return of the Strong Gods: Nationalism, Populism, and the Future of the West* (Návrat silných božstev: nacionalismus, populismus a budoucnost Západu) přináší vynikající analýzu, naneštěstí završenou neuspokojivým závěrem. Šéfredaktor magazínu *First Things* R. R. Reno popisuje vývoj „poválečného uspořádání“, v němž se systémová levice a pravice shodly na „otevřené společnosti“ coby nejvyšším dobru, navíc nutném coby pojistka proti návratu „silných božstev“ jako nacionalismus a tradiční náboženství, jež prý nevyhnutelně mají vést k totalitarismu. Renův konečný soud? Musíme se otočit zády k „silným božstvům“, abychom znovu vytvořili solidární společnost. Jeho touha však velmi pravděpodobně není příliš realistická.

Zakladatel stránek VDARE.com Peter Brimelow byl všeobecně odsouzen, když ve své knize z roku 1995 *Alien Nation* nazval současnou západní imigrační politiku „Hitlerovou pomstou“. První i 2. světová válka, píše Reno, „vyvolaly masivní odezvu s Amerikou v čele: antifašistickou, antitotalitní, antikolonialistickou, antiimperialistickou a antirasistickou“. Tyto zásady „se staly základními stavebními kameny poválečného období“.

Války retroaktivně prodělaly nový výklad a tím úhlavním protivníkem v nich podle něj byl náš vlastní vnitřní fašista. Podle hesla „nikdy více“ dospěli západní intelektuálové a politici k závěru, že naše výpady je třeba směřovat v první řadě proti „uzavřeným společnostem“ pevných loajalit a obecně přijímaných pravd. Reno jejich uvažování popisuje takto:

Metodami nám má být jejich relativizace, zasazení do historického kontextu, kritika jejich xenofobního, patriarchálního, **cisgenderového** a rasistického odkazu a jejich vykreslení coby výsledku sociobiologického procesu, jež v nás vytváří prehistorickou „kmenovou mentalitu“.

Rozhodně nejpodatřejší částí knihy je Renův nesmírně poutavý nástin autorů a intelektuálů, kteří se zasadili o triumf jednotlivých stránek principu dekonstrukce. Patří sem mj. Jacques Derrida, Michel Foucault nebo Gianni Vattimo. Jiní jako na zdrojnicí demontáže Západu ukazují prstem na „Frankfurtskou školu“, Renova kritika působí ale dokonce jako ještě systematičtější a filozoficky pevněji ukotvená. Jeden po druhém tak všechny pevné součásti západní tradice podléhají rozkládání a oslabování, až z nich nezbývá nic než lepkavá hmota, duch entropie prostupující současnou politiku, akademickou sféru a dokonce i naši šerednou

moderní architekturu.

Reno trochu překvapivě píše, že i takoví milovníci volných trhů jako Friedrich Hayek zastávali celou řadu ústředních zásad dogmatu „otevřené společnosti“: „Levice i pravice se shodují na potřebě vytvoření otevřené společnosti, liší se jen v otázkách provedení a důrazu na jednotlivé oblasti,“ říká autor. „Tyto projekty – tedy deregulace ekonomická a kulturní – nejsou ve vzájemném protikladu.“ Společně pak vytváří „poválečný konsenzus“, jehož zformování podle Rena ovšem mělo dobré důvody.

„Otevřená společnost“ Karla Poppera se stala ideálem, který coby implicitně totalitární odmítá veškeré metafyzické pravdy. Popperovým nejlivnějším následovníkem pak není nikdo jiný než finančník **George Soros**, který na šíření této ideologie vynaložil prostřednictvím Nadace pro otevřenou společnost miliardy.

Reno modlu otevřené společnosti označuje za útok proti „silným božstvům“, jimiž má na mysli „objekty lidské lásky a oddanosti, zdrojnice vášně a loajality, jež k sobě pojí společnost“. Zní tu podobně jako **Patrick J. Buchanan**, který si ve svém nedávném sloupku položil otázku: „Kdo bude bojovat za eurozónu a Evropskou unii?“ „Jedním ze silných božstev, které západní národy musejí překonat a nechat za sebou, je – národ samotný,“ tvrdí Reno. My na webu VDARE užíváme termín „národní otázka“, tj. zda západní národní státy mohou a vůbec měly přežít.

Jistě nejen mně se vybavila Lennonova skladba **Imagine** a její příslib „nemít pro co zabíjet či umírat“.

Jakkoliv se člověku chce nad takovým nebetyčným nihilismem obrátit oči v sloup, dekonstrukcionisté narazili i na kus zásadní pravdy: „Násilí v posledním hodnocení vychází z potřeby, odhodlání a touhy dosáhnout a podílet na prvním principu,“ píše (*After Christianity*, kap. 9, s. 113) Gianni Vattimo, jehož Reno cituje. Přestože to jistě zamýšlí jako kritiku, vzpomněl jsem si v souvislosti s jeho slovy na *Evolovu Metafyziku války*, kde italský tradicionalista jinými slovy říká v podstatě totéž, když brání „duchovní hodnotu“ války, která umožňuje hrdinskému jednotlivci uskutečnit „zákon ‚více-než-života“ a jeho nejzazší sebeaktualizaci smrtí v bitvě. Ve světle světových válek lze však jistě pochopit snahy o dekonstrukci kultu hrdinství. Reno zasluhuje uznání, protože popisované intelektuály nekarikuje, ale velmi věrně zachycuje jejich myšlenky.

Snaha zabránit návratu „silných božstev“ ovšem vytvořila problém, který Reno nazývá

...fanatismem našich elit, jejichž hypermoralistické vědomí poslaní „*bud' my, nebo Hitler*“ nám znemožňuje se otevřeně a zpříma zabývat naléhavými ekonomickými, demografickými, kulturními nebo politickými problémy.

A tak se nyní musíme vypořádat s radikálním studentstvem, kulturně marxistickými

nestátními kvazipolicejními skupinami jako Southern Poverty Law Center a nekonečnými výzvami **antifa-novinářů** k umlčování, cenzuře a finančním bojkotům všech heretiků proti dogmatu otevřené společnosti.

I nepolitická hnutí se však mohou dostat do hledáčku bdělých hlídačů otevřené společnosti. Proto i volnotržní „pravice“ hledí na hnutí či instituce vycházející z čehokoliv odlišného od vlastního ekonomického zájmu s tím největším podezřením.

Reno: „Jakmile se rozhodneme společně usilovat o obecné blaho nebo hledat vyšší pravdu, začneme vytvářet instituce a hnutí, která mají za cíl uspořádat chod společnosti v souladu s naším přesvědčením. Tyto netržní organizace vytvářejí zárodek ‚monstrózního státu‘.“

„Kultura svobody“, podporovaná *laissez-faire* intelektuály jako Hayek či Milton Friedman podle něj „paradoxně podporuje pečlivou a precizní kontrolu nad kulturou“, tak aby se předešlo utváření „netržních organizací“ na základě víry nebo identity. Pokud nevěříte, běžte si chvíli číst na levičácký Twitter.

„Svoboda“ tak existuje jen v mantinelech „masové kultury“. „Zásluhou“ Derridy a dalších kulturu nahradila transgrese a, Renovými slovy, „nepokojný utopismus, který neustále hledá nové a nové hranice, jež by mohl prolomit, jak ukazuje třeba současná **transgenderová mánie**“.

Navyšování „rozmanitosti“, které jak Reno podotýká, mělo zprvu být jen dočasným kompenzačním opatřením, se časem stalo čímsi ze své podstaty pozitivním, mj. i podle mínění Nejvyššího soudu. (Soudkyně **Allison Burroughsová** ji nedávno označila za „axiomaticky“ prospěšnou v případě rasově diskriminačních opatření v přijímacím řízení Harvardovy univerzity.)

Reno si bystře všímá, že něco podobného bylo „nevyhnutelné“, jelikož barvoslepá spravedlnost značně omezuje dispoziční prostor, zatímco „rozmanitost (diverzita)“ umožňuje k vytvoření „světa beze zdí“ činit v *podstatě cokoliv*.

Dnes pak dokonce pochybnosti o diverzitě „znamenají zradu toho, čím naše země je“, jak Reno cituje slova exprezidenta **Baracka Obamy**.

Reno si všímá, že následkem tohoto vývoje mají mnozí Američané potíže, když mají ospravedlnit vyloučení jakýchkoliv imigrantů. „Otevřené hranice jsou symbolem otevřené společnosti,“ podotýká. Pro politiky pak zas diverzita funguje jako „ochranná hráz proti obrozenému rasismu a fašismu“. Někteří jsou prý dokonce přesvědčeni, že „po Osvětlení si Západ dál ani žít nezaslouží“ a masová imigrace se tak stane „požehnaným vykoupením od prokletého dědictví“.

Přestože jej Reno nezmiňuje, připomínají jeho řádky až děsivě postoj antihrdinů Raspailova **prorockého románu *Tábor svatých*** z roku 1973, kteří masovou invazi nadšeně vítali. (Podobně prorocké bylo i to, že Raspail mezi tyto blouznivce zařadil i papeže.)

Co by tedy podle autora mělo být odpovědí?

Celkem pozoruhodně píše (kurzívou), že stojíme před „*krizí poválečného konsenzu, slabých božstev otevřenosti a oslabování, nikoliv krizí liberalismu, modernity nebo Západu*“.

Jak je to možné? V úvodu svého dílka Reno přiznává, že „neúnavná honba za větší a větší otevřeností, odposvátněním a oslabováním“ byla „v liberalismu nevysloveně přítomna“ už před rokem 1945. Snaha zastavit v určitém bodě liberální projekt vycházející z Nového údělu a říct „potud ano, ale dál ani krok“ – tak by se v podstatě v kostce dalo shrnout 60 let neúspěšného snažení amerického konzervativního hnutí.

Reno opakovaně cituje z díla **Jamese Burnhama** *Suicide of the West* (Sebevražda Západu). Ten se podle něj snažil Západ nasměrovat ke „znovunalezení pevné, zásadové sebejistoty vyrůstající z nadřazenosti jeho způsobu života“. Burnham také prý volal „po reflexi metafyzických základů svobodné společnosti“.

Burnhamova filozofie však byla bytostně moderní a antimetafyzická, politická analýza měla podle něj vždy vycházet z konkrétních mocenských vztahů. Ve své knize *The Machiavellians* tak Burnham opakovaně vyzývá své čtenáře, aby nebrali v potaz „formální“ argumenty a soustředili na „skutečný“ význam. Dokonce specificky označuje formální argumentaci Dantova metafyzického spisku *De Monarchia* jako „úplně k ničemu“.

To, čemu Burnham říká „tabu, kouzla, pověry, zosobněné abstrakce, mýty, božstva“ – tedy Renova „silná božstva“ – je podle něj nezbytné, jelikož to funguje. Dokonce uvažuje nad tím, že Athény poslaly Sókrata na smrt „z pohledu vlastního přežití nejspíš oprávněně“.

Renův magazín *First Things* nedávno přišel s mimořádně neohrabaným a hloupým výpadem z pera Matthewa Rose, „ředitele Berkeley Institute“ proti Burnhamovu nejvýznačnějšímu následovníkovi, **Samu Francisovi** – prý proto, že mu údajně bylo cizí transcendentní smýšlení.

Co tedy Reno vlastně chce? Podle jeho slov je odpovědí koncept „domova“. Míří do černého, když vzpomíná na slova jisté Francouzky, která s jistou hořkostí poznamenala, že imigranti můžou „jít domů“, kdykoliv se jim zachce, ale pokud ona ztratí Francii, nezbyvá jí už nic.

Jak si tento „domov“ získat a uhájit? Reno hledá řešení v obnovení a posílení svázanosti s konceptem „my“, vycházejícího „z lásky, nezlomné síly, jež si hledá objekt větší než člověk sám“. V knize Reno píše, že by rád viděl „širokou obrodu západního křesťanství“ a než k tomu dojde, tak alespoň uznání hodnoty „transcendence“ nevěřícími.

Reno se nemylí ohledně prospěšnosti náboženství pro společnost. Otázkou ovšem zůstává, kterého náboženství? A pokud tedy křesťanství, která z jeho sekt? Nebo i která frakce katolické církve, jejíž aktuální pontifik se klaní **divoškým modlám z Amazonie**.

Papež rozhodně nestojí o to, aby západní země zabezpečily své hranice. Máme se tedy připravit na další pokus o vytvoření bezobsažného „žido-křesťanského“ dědictví, aby mohl

americký projekt pokulhávat kupředu?

Ke konci své knihy Reno vypráví, jak jistý černoš v kostele položil otázku, jak jsme se „my“ – tj. všichni Američané – mohli za **2. světové války** chovat tak špatně k černošským letcům. Podle autora máme pocit tohoto muže, že i on sám má svůj „podíl na rasových křivdách spáchaných bělošskými Američany“, považovat za „děsivý dar silných božstev“, neboť ukazuje národní jednotu. Ta prý „zastaví temná božstva, jež se z hlubin derou na povrch“.

Takže po přečtení celé knihy o problémech dekonstrukcionismu, otevřených hranic, multikulturalismu a mnohého dalšího nám Reno nenabízí nic než mlhavou naději na mezirasovou jednotu, vyrůstající ze sdíleného studu za předsudky americké minulosti.

Octli jsme se tak zpátky na začátku, kdy máme bojovat s „temnými božstvy“, proti jejichž návratu bylo celé poválečné uspořádání „otevření společnosti“ vybudováno. Proč vlastně?

Stejně jako hrdinové na konci hororového snímku z roku 2012 **Chata v horách** bych osobně mnohem raději nechal „temná božstva“ toto odpudivé uspořádání pohltit.

Tato kritika je však ryze osobní, vedená skepsí ohledně toho, zda umírající instituce lze (a je vůbec záhodno) zachránit. „Co padá, je třeba postrčit,“ vybízel už Nietzsche – a postrooseveltovský liberalismus, zbabělý klér ani zrádní politici rozhodně nejsou hodni obětí vlastenců. Potřebujeme tak úplně nového ducha, nové instituce a nové archetypy či „božstva“.

Přesto je ale Renova kniha natolik impozantní, že jsem ochoten připustit možnost, že čerpá z moudrosti hlubší, než je ta má. Reno není lhostejný k vykořeněnosti a frustraci tolika mladých Američanů a v jeho tezí nezní náznak despektu.

Chilton Williamson nám v **dojímavém sloupku** pro tento web z roku 2002 připomněl, že díky křesťanskému náboženství nedošlo ke zničení a rozkladu Západu. „V dějinách světa žádný podobný příběh přežití nenajdeme,“ napsal.

Západ tedy už jedno zmrtvýchvstání zažil. Možná, že – pokud se najde dost, kteří budou Renovy postřehy studovat, přemýšlet o nich, jednat a modlit se podle nich – se mu to může podařit znovu.

Úvaha Jamese Kirkpatricka **Hitler's Revenge, "the Return of the Strong Gods," and the Resurrection of the West** vyšla na stránkách *Unz Review* 31. října 2019.